

Riera Gavarresa

Alpens

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Sector sud-est del terme municipal
Emplaçament Creua el terme municipal de centre a sud.

Coordenades:

Latitud: 42.11187
Longitud: 2.10337
UTM Est (X): 425873
UTM Nord (Y): 4662586

Classificació

Número de fitxa 08004 - 79
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Tot i tenir una qualitat d'aigua inferior a la riera de Merlès, es pot considerar la qualitat de l'aigua de la riera Gavarresa com a bona, fet que permet que en molts punts del seu curs es mantingui un ecosistema amb espècies autòctones.

Protecció Inexistent

Accés Fàcil

Ús actual: Social

Titularitat Pública

Titular: Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient. ACA. c/ Provença, 204-208, 08036 Barcelona

Autoria de la fitxa Marta Homs i Jordi Compte

Data de registre de la fitxa: dl., 10/07/2006 - 02:00

Descripció

La riera Gavarresa, afluent mitjà del Llobregat per l'esquerra, és la riera que té un recorregut més llarg dins del Lluçanès i la més important en cabal després de la riera de Merlès. Com la resta dels afluents del Llobregat en la zona llucanenca, és de trajecte llarg i desnivells suaus. Té un recorregut nord-sud i un cabal relativament considerable amb minves estivals petites. Els seus afluents principals són les rieres Lluçanès i de Relat per la dreta i la d'Oló per l'esquerra.

La riera Gavarresa neix a uns 876 metres d'altitud, prop del nucli urbà d'Alpens, concretament a l'oest d'aquest, en la font de ca l'Andri i en la desapareguda font anomenada les Fontetes. La zona a on neix la Gavarresa és, doncs, una zona amb molta densitat de fonts i pous, ja que a les dos fonts anomenades s'hi poden sumar la font Riussa i la font Bona, al sud del nucli urbà, i els in comptables pous que es troben en el nucli urbà, alguns dels quals ubicats dins de les cases.

Des del nucli urbà, la riera segueix una direcció sud-est fins endinsar-se en les profundes valls que hi ha sota la masia anomenada la Vall. En aquest punt hi afluïxen diversos recs que recullen les aigües de la zona de la Vall i del Vilar, ja que més al nord una carena separa les aigües que van a la riera Gavarresa de les que afluïxen a la riera de Matamosses, límit nord del terme municipal.

També en aquesta zona, la riera travessa el pont de la Vall, un pont format per una base de maçoneria de pedra i coronat per una volta de canó de maó. El pont té la data inscrita de 28-4-50, tot i que probablement els seus orígens són anteriors ja que comunica les antigues masies de la Vall, a la banda d'Alpens, amb les de Cerdanyons i Casanova de la Vall, al cantó de Lluçà.

Més enllà del pont de la Vall, la riera segueix la direcció sud-est marcant el límit municipal fins arribar al molí de Cerdanyons, prop del Colomer. Des d'aquest molí, ubicat en terme municipal de Lluçà, la riera agafa una direcció sud i abandona definitivament el terme municipal d'Alpens, a uns 735 metres d'altitud.

Observacions:

Al llarg dels anys, s'han produït diverses inundacions greus de la riera conegudes com "gavarresades". Aquests augments sobtats del nivell de l'aigua no afecten Alpens ja que es troba a la capçalera de la riera, però si als municipis que hi ha més al sud, com és el cas d'Oristà.

Història

El topònim de riera Gavarresa es troba documentat des de l'època medieval, al segle X, en un document de 924 on apareix la riera citada com a "Rio Gavaressa".

Bibliografia

AADD, Gran Enciclopèdia Catalana, Enciclopèdia Catalana S.A., 1992.

BOLÓS, J. i HURTADO, V, Atles del comtat d'Osona (798-993), Rafael Dalmau editor, 2001.

